

Het gedicht Ithaka van de hand van de Alexandrijns-Griekse dichter Konstantínos Kaváfis laat zich het best samenvatten als 'het gaat niet om de bestemming maar om de reis ernaar toe'.

Kaváfis verwijst naar Odysseus die na de Trojaanse oorlog er 10 jaar over deed om van Troje terug te keren naar huis op het eiland Ithaka. Hij werd - zoals in de Odyssee van Homerus staat beschreven - onderweg echter opgehouden door allerlei uitdagingen.

Kaváfis schrijft: wens dat de weg lang mag zijn. Je zal er avonturen beleven en het zijn ervaringen die niemand je afneemt. Haast je dus niet. Volgens Kaváfis hoef je onderweg geen monsters te vrezen, die kom je alleen tegen als je die al in je eigen geest meedraagt.

Ithaka

Als je de tocht aanvaardt naar Ithaka
wens dat de weg dan lang mag zijn,
vol avonturen, vol ervaringen.
De Kyklopen en de Laistrygonen,
de woedende Poseidon behoef je niet te vrezen,
hen zul je niet ontmoeten op je weg
wanneer je denken hoog blijft, en verfijnd
de emotie die je hart en lijf beroert.
De Kyklopen en de Laistrygonen,
de woedende Poseidon zul je niet treffen
wanneer je ze niet in eigen geest meedraagt,
wanneer je geest hun niet gestalte voor je geeft.

Wens dat de weg dan lang mag zijn.
Dat er veel zomermorgens zullen komen
waarop je, met grote vreugde en genot
zult binnenvaren in onbekende havens,
pleisteren in Phoenicische handelssteden
om daar aantrekkelijke dingen aan te schaffen
van parelmoer, koraal, barnsteen en ebbehout,
ook opwindende geurstoffen van alle soorten,
opwindende geurstoffen zoveel je krijgen kunt;
dat je talrijke steden in Egypte aan zult doen
om veel, heel veel te leren van de wijzen.

Houd Ithaka wel altijd in gedachten.
Daar aan te komen is je doel.
Maar overhaast je reis in geen geval.
't Is beter dat die vele jaren duurt,
zodat je als oude man pas bij het eiland
het anker uitwerpt, rijk aan wat je onderweg verwierf,
zonder te hopen dat Ithaka je rijkdom schenken zal.
Ithaka gaf je de mooie reis.
Was het er niet, dan was je nooit vertrokken,
verder heeft het je niets te bieden meer.

En vind je het er wat pover, Ithaka bedroog je niet.
Zo wijs geworden, met zoveel ervaring, zul je al
begrepen hebben wat Ithaka's beduiden.

K.P. Kavafis (1911)

vertaling Hans Warren en Mario Molegraaf